Planul Național de Redresare și Reziliență
Beneficiar: *LICEUL TEORETIC „ION CODRU DRĂGUȘANU" VICTORIA*
Titlul proiectului: *„Ecosisteme de management al învățării bazate pe inteligență artificială"*
Contract de finanțare nr. *14095/10.12.2024, cod proiect e-PNRR 122*

Structura Resursei Educaționale Deschise (RED) bazată pe AI

I. Date de Identificare ale Resursei

Categorie	*Resurse RED*
Titlul RED	*„Baltagul„-romanul căutării adevărului*
Autor	*Pop Natalia Maria*
Grup țintă	*Clasa a XI-a*
Aria Curriculară	*Limbă și comunicare*
Clasa	*XI*
Durată Estimată	*50 minute.*

---

*II. **Argumentul Aplicării RED în Procesul Didactic***
Exemplu Argument : Se va adapta după caz

---

*III. **Promptul/Prompturile Propuse pentru această lecție:***

1. Înțelegerea acțiunii și a intrigii

- Cunoașterea faptelor esențiale din roman: dispariția lui Gheorghiță, investigația Vitoriei Lipan, aflarea adevărului.
- Identificarea structurii narative: expozițiune, desfășurarea acțiunii, punct culminant, deznodământ.

2. Analiza personajelor

- Studierea personajului principal, **Vitoria Lipan**, și a trăsăturilor sale: curaj, determinare, simț intuitiv, legătura cu tradiția.
- Analizarea personajelor secundare și a rolului lor în dezvoltarea acțiunii.

3. Descifrarea temelor majore

- Justiția și răzbunarea.
- Legătura omului cu natura și cu tradițiile strămoșești.
- Conflictele sociale și morale din satul românesc interbelic.

4. Examinarea motivelor și simbolurilor

- **Baltagul** ca simbol al dreptății și al puterii morale.
- Elemente ale folclorului: credințe, superstiții, obiceiuri.
- Simboluri ale destinului, ale omului și ale naturii.

5. Dezvoltarea competențelor de lectură și interpretare

- Formarea capacității de a rezuma, comenta și interpreta texte literare.
- Observarea tehnicii narative și a stilului lui Sadoveanu: descrieri ample, realism, narator omniscient.

6. Integrarea valorilor literare și culturale

- Înțelegerea importanței romanului în literatura română.
- Legarea operei de contextul istoric și social al epocii.

u Activitatea Didactică (Metoda PREPARE)

Acest prompt va fi furnizat elevilor pentru a genera materialul de analiză.

Element PREPARE	***Descriere (Rolul în activitate)***	*Prompt/Instrucțiune către AI*
Purpose (Scopul)	**Scopul** Să **înțeleagă și să aprecieze valorile literare, morale și culturale** ale operei, prin analizarea personajelor, a acțiunii, a temelor și simbolurilor, și să dezvolte capacitatea de **interpretare critică, empatie și reflecție asupra tradițiilor și legilor morale din viața satului românesc interbelic**.	**Prompt:** *"Scrie un text concis care să prezinte scopul studiului romanului 'Baltagul' de Mihail Sadoveanu. Include obiective precum înțelegerea personajelor, a acțiunii, a temelor și simbolurilor, precum și dezvoltarea capacității de interpretare critică și apreciere a valorilor literare și morale."*
Role (Rolul AI)	**Rolul AI** 1. **Sprijin în înțelegerea textului** – AI poate rezuma acțiunea, identifica teme, personaje și simboluri, făcând mai ușoară comprehensiunea textului. 2. **Instrument de analiză și interpretare** – Poate oferi explicații, comparații sau interpretări ale motivelor și mesajelor literare. 3. **Ghid pentru elaborarea temelor și proiectelor** – Ajută la formularea obiectivelor, scopurilor, rezumatelor sau a comentariilor literare. 4. **Stimularea creativității și gândirii critice** – Prin întrebări și sugestii, AI poate provoca elevul să reflecteze asupra valorilor morale, culturale și sociale din operă. 5. **Acces rapid la informații** – Poate integra context istoric, biografia autorului și informații despre tradițiile	**Prompt:** *"Explică rolul AI în studiul literaturii, folosind romanul 'Baltagul' de Mihail Sadoveanu ca exemplu. Include modul în care AI poate ajuta la înțelegerea textului, analiza personajelor, identificarea temelor și simbolurilor, dezvoltarea gândirii critice și sprijinirea realizării proiectelor sau comentariilor literare."*

Element PREPARE	***Descriere (Rolul în activitate)***	*Prompt/Instrucțiune către AI*
	satului românesc interbelic pentru o înțelegere mai amplă.	
Exemplar (Exemplu)	După ce Nechifor nu se mai întoarce acasă de la Dorna, Vitoria simte că s-a întâmplat ceva rău. Ea nu se bazează doar pe dovezi concrete, ci și pe **intuiție și credință**. De aceea: • ține post, • se roagă la biserică, • cere sfatul preotului, • apoi pleacă la drum împreună cu fiul ei, Gheorghiță. Acest episod este important deoarece arată: • **determinarea Vitoriei**, • **legătura cu tradițiile și credința**, • începutul **călătoriei inițiatice** (atât pentru ea, cât și pentru Gheorghiță).	„Realizează un text de aproximativ 150 de cuvinte în care să prezinți un exemplu relevant din romanul *Baltagul*, evidențiind determinarea personajului Vitoria Lipan. Folosește un limbaj clar și oferă o scurtă explicație a semnificației episodului.” **🔷 Ce face acest prompt bun:** • spune clar **ce trebuie făcut** (realizează un text) • precizează **lungimea** (150 de cuvinte) • indică **tema** (exemplu din operă) • menționează **ce să evidențieze** (determinarea) • cere și **explicație** (interpretare, nu doar povestire)
Parameters (Parametri)		
Action (Acțiunea)	**1. Sarcina (ce să facă)** Indică exact acțiunea cerută ex: „Redactează un rezumat” / „Prezintă un exemplu” **2. Conținutul (despre ce)** Tema sau materialul ex: din Baltagul **3. Lungimea** Cât de lung să fie răspunsul ex: „100–150 de cuvinte”	**1. Prompt pentru exemplu** „Prezintă un exemplu relevant din romanul *Baltagul*, în 100–120 de cuvinte, evidențiind determinarea Vitoriei Lipan. Folosește un limbaj clar.” **2. Prompt pentru rezumat** „Realizează un rezumat al romanului *Baltagul* în maximum 150 de cuvinte, folosind un stil simplu și coerent.” **3. Prompt pentru caracterizare**

Element PREPARE	***Descriere (Rolul în activitate)***	*Prompt/Instrucțiune către AI*
	4. Stilul / tonul Cum să fie formulat ex: formal, simplu, argumentativ	„Redactează caracterizarea personajului Vitoria Lipan din *Baltagul*, în 150–200 de cuvinte, evidențiind trăsăturile morale și oferind un exemplu din text.”
	5. Perspectiva / cerințe speciale Ce să evidențieze sau să includă ex: „subliniază determinarea Vitoriei”	**4. Prompt pentru eseu scurt** „Scrie un text argumentativ de 180 de cuvinte despre rolul tradiției în romanul *Baltagul*. Include introducere, cuprins și concluzie.”
	6. Structura Cum să fie organizat ex: introducere + cuprins + concluzie	**5. Prompt cu structură clară** „Prezintă acțiunea romanului *Baltagul* în 3 paragrafe: început, desfășurare și final. Folosește un limbaj accesibil.”
	7. Restricții (opțional) Ce să evite sau să respecte ex: „fără citate” / „folosește limbaj accesibil”	**6. Prompt cu restricții** „Explică tema romanului *Baltagul* în 120 de cuvinte, fără a folosi citate și folosind un limbaj simplu.”
	Exemplu complet (cu parametri): „Redactează un text de 120 de cuvinte în care să prezinți un exemplu din Baltagul. Folosește un stil clar, evidențiază determinarea Vitoriei Lipan și structurează răspunsul în două paragrafe.”	„Redactează un text de 120 de cuvinte despre determinarea Vitoriei Lipan în romanul *Baltagul*. Folosește un limbaj clar și accesibil, organizează textul în două paragrafe și **nu include citate din text**. Evită opiniile personale și regionalismele.”
Restrictions (Restricții)	**Tipuri de restricții** **1. Restricții de conținut**	

Element PREPARE	***Descriere (Rolul în activitate)***	*Prompt/Instrucțiune către AI*
	ce să NU includă • „fără citate din text” • „nu menționa finalul romanului” • „folosește doar informații despre Vitoria”	
	2. Restricții de lungime limite clare • „maximum 100 de cuvinte” • „exact 2 paragrafe”	
	3. Restricții de limbaj cum să fie exprimarea • „folosește limbaj simplu” • „evită termenii complicați” • „nu folosi regionalisme”	
	4. Restricții de structură organizarea textului • „scrie în 3 paragrafe” • „include introducere și concluzie”	
	5. Restricții de stil modul de redactare • „fără opinie personală” • „stil formal” • „scrie la persoana a III-a”	

Element PREPARE	*Descriere (Rolul în activitate)*	*Prompt/Instrucțiune către AI*
	Exemplu : „Redactează un text de 100 de cuvinte despre un episod din Baltagul, folosind un limbaj simplu, fără citate și în 2 paragrafe.”	
Evaluation (Evaluare)	**Criterii de evaluare a unui răspuns din opera „Baltagul” de Mihail Sadoveanu:** 1. **Acuratețea informației** o Textul respectă faptele din roman o Personajele și evenimentele sunt prezentate corect 2. **Relevanța** o Exemplul ales evidențiază ceea ce cere tema (ex.: determinarea Vitoriei Lipan) o Nu se abat de la subiect 3. **Structura** o Introducere, cuprins, concluzie (dacă e eseu) o Paragrafe bine delimitate și coerente 4. **Limbaj și stil** o Clar, accesibil, fără greșeli gramaticale o Respectă cerințele de stil (formal, narativ etc.) 5. **Respectarea restricțiilor** o Lungimea respectată o Nu sunt incluse citate, opinii personale sau regionalisme (dacă erau restricții)	„Redactează un text de 120 de cuvinte despre **determinarea Vitoriei Lipan** în romanul *Baltagul* de Mihail Sadoveanu. Textul trebuie să fie clar și accesibil, organizat în două paragrafe, **fără citate**, fără opinii personale și fără regionalisme. Respectă structura: primul paragraf – situația inițială și motivul căutării; al doilea paragraf – modul în care își dovedește hotărârea și semnificația acestui episod.”

IV. Planul Activității Didactice

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***
1. Introducere & Brainstorming	*5 min.*	1. **Discuție inițială / brainstorming** o Elevii răspund la întrebări deschise legate de tema lecției.	1. **Atrage atenția elevilor** o Promptul inițial trezește interesul pentru subiect.

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***
		○ Exemplu: „Ce știți despre personajele din *Baltagul*?” sau „Ce înseamnă să fii determinat?” 2. **Observare sau analiză de imagini / fragmente** ○ Se prezintă un fragment scurt sau o imagine și elevii discută impresii. ○ Exemplu: imagine cu o scenă de la munte, elevii prezic ce se poate întâmpla în roman. 3. **Activități interactive** ○ Jocuri rapide de asociere sau completarea unor propoziții. ○ Exemplu: „Vitoria Lipan este…”, „Acțiunea începe când…”. 4. **Întrebări de recapitulare** ○ Se verifică ce știu deja despre tema mai largă sau opere similare. ○ Exemplu: „Ați mai întâlnit personaje care caută dreptate în alte lecturi?” 5. **Activarea cunoștințelor anterioare** ○ Elevii își amintesc concepte sau evenimente legate de tema lecției. ○ Exemplu: „Ce știți despre tradițiile și obiceiurile românești din mediul rural?”	○ Exemplu: „Ce credeți că va face Vitoria Lipan după ce soțul ei dispare?” 2. **Activează cunoștințele anterioare** ○ Elevii își amintesc informații relevante din lecții sau lecturi anterioare. ○ Exemplu: „Ce personaje ați mai întâlnit care caută dreptate?” 3. **Stabilește scopul lecției** ○ Promptul arată clar ce urmează să învețe elevii. ○ Exemplu: „Astăzi vom analiza determinarea Vitoriei Lipan în *Baltagul*.” 4. **Încurajează gândirea critică și creativă** ○ Elevii formulează ipoteze, fac predicții sau își exprimă opinii. ○ Exemplu: „De ce credeți că tradițiile și obiceiurile influențează deciziile personajului?” 5. **Organizează discuția inițială** ○ Promptul oferă un cadru clar pentru conversație sau activitate. ○ Exemplu: „Gândiți-vă la un episod care arată curajul Vitoriei și explicați-l colegilor.”

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***
		1. Introducerea lecției (5 minute) • **Scop:** să capteze atenția elevilor . • **Activitate:** o Profesorul pune întrebări inițiale: „Ce știți despre Vitoria Lipan?” sau „Cum reacționați dacă cineva drag dispare?” o Elevii răspund, formulează ipoteze și împărtășesc impresii. • **Instrumente:** tablă, imagini sau scurte fragmente din text.	
2. Desfășurarea activității	*40 min.*	**2. Expunerea conținutului (15 minute)** • **Scop:** prezentarea evenimentelor principale și analiza determinării personajului. • **Activitate:** o Profesorul povestește pe scurt acțiunea și momentele cheie în care Vitoria își arată hotărârea. o Elevii notează ideile principale. • **Instrumente:** schemă pe tablă, fișe de lucru.	
		3. Analiză și interpretare (15 minute) • **Scop:** dezvoltarea gândirii critice și interpretarea textului. • **Activitate:** o Elevii sunt împărțiți în grupuri mici și discută: ▪ „Cum se manifestă determinarea Vitoriei?” ▪ „Ce rol au tradițiile și credința în deciziile ei?”	

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***
		○ Fiecare grup prezintă concluziile clasei. • **Instrumente:** fișe de analiză, schemă de discuție. **4. Aplicare / exercițiu practic (5 minute)** • **Scop:** aplicarea cunoștințelor într-un context creativ. • **Activitate:** ○ Elevii redactează un scurt paragraf (3–4 rânduri) despre un episod inventat în care Vitoria arată hotărâre. • **Instrumente:** caiete, fișe individuale. **5. Concluzie și evaluare (5 minute)** • **Scop:** recapitularea lecției și verificarea înțelegerii. • **Activitate:** ○ Discuție finală: „Ce am învățat despre determinarea Vitoriei?” ○ Profesorul poate nota răspunsurile relevante și oferă feedback. • **Instrumente:** tablă sau proiector pentru notițe finale.	
3. Concluzii & Dezbatere	*5 min.*	**🔷 Concluzii:** 1. **Determinarea Vitoriei Lipan** ○ Vitoria este un personaj puternic și hotărât, care nu se lasă descurajată de obstacole.	**🔷 Roluri principale ale promptului în lecție** 1. **Atrage atenția elevilor** ○ Face trecerea de la starea de pasivitate la implicare activă. ○ Exemplu: „Ce credeți că va face

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***
		○ Curajul și perseverența ei sunt exemple clare de forță morală și responsabilitate. 2. **Rolul tradițiilor și credinței** ○ Deciziile Vitoriei sunt influențate de credința în dreptate și respectarea obiceiurilor. ○ Tradițiile oferă cadrul moral care ghidează acțiunile personajului. 3. **Învățături morale și literare** ○ Lecția evidențiază importanța curajului, responsabilității și implicării în viața comunității. ○ Romanul arată cum valorile morale se manifestă în faptele cotidiene. 4. **Competențe dezvoltate la elevi** ○ Elevii au exersat interpretarea textului literar, gândirea critică și exprimarea coerentă a ideilor. ○ Au învățat să identifice trăsături ale personajelor și să facă legături între acțiuni și valori.	Vitoria Lipan după ce soțul ei dispare?” 2. **Activează cunoștințele anterioare** ○ Elevii își amintesc informații relevante și le conectează la tema lecției. ○ Exemplu: „Ce personaje ați mai întâlnit care caută dreptate în alte lecturi?” 3. **Stabilește scopul lecției** ○ Clarifică ce urmează să învețe elevii. ○ Exemplu: „Astăzi vom analiza determinarea Vitoriei Lipan în *Baltagul*.” 4. **Încurajează gândirea critică și creativă** ○ Elevii formulează ipoteze, fac predicții sau interpretează textul. ○ Exemplu: „De ce credeți că tradițiile influențează deciziile Vitoriei?” 5. **Organizează discuția inițială** ○ Oferă un cadru clar pentru conversație și dezbatere. ○ Exemplu: „Împărțiți-vă în grupuri și discutați un episod în care Vitoria își dovedește hotărârea.”

Etapă	***Durată***	***Activitatea Elevilor***	***Rolul AI (Prompt)***

V. Metoda de Aplicare la clasă:

1. Metoda întrebărilor și răspunsurilor (interactivă)

- **Cum s-a aplicat:** profesorul a adresat întrebări deschise pentru a trezi interesul elevilor:
  - „Ce credeți că va face Vitoria Lipan după ce soțul ei dispare?”
  - „Cum ar reacționați voi într-o situație similară?”
- **Scop:** activarea cunoștințelor anterioare și stimularea gândirii critice.
- **Rezultat:** elevii au formulat ipoteze și au început să discute despre acțiunile personajului.

---

2. Metoda explicativă (prezentarea conținutului)

- **Cum s-a aplicat:** profesorul a prezentat evenimentele cheie din roman, evidențiind momentele în care Vitoria își arată hotărârea.
- **Instrumente:** schemă pe tablă, rezumat succint, exemple din text.
- **Scop:** transmiterea de informații esențiale și clarificarea contextului.
- **Rezultat:** elevii au notat ideile principale și au înțeles acțiunea și motivațiile personajului.

---

3. Metoda lucrului în grupuri

- **Cum s-a aplicat:** elevii au fost împărțiți în grupuri și au discutat întrebări precum:
  - „Cum se manifestă determinarea Vitoriei?”
  - „Ce rol au tradițiile și credința în deciziile ei?”
- **Scop:** dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de comunicare.
- **Rezultat:** fiecare grup a prezentat concluziile, iar discuția de clasă a fost mai bogată și diversificată.

---

4. Metoda aplicativă / creativă

- **Cum s-a aplicat:** elevii au redactat un scurt paragraf inventat în care Vitoria își dovedește hotărârea.
- **Scop:** aplicarea cunoștințelor și stimularea creativității.
- **Rezultat:** elevii au exersat exprimarea coerentă și respectarea temei.

---

5. Metoda recapitulativă / evaluativă

- **Cum s-a aplicat:** la final, profesorul a condus o discuție de concluzie: „Ce am învățat despre determinarea Vitoriei?”
- **Scop:** verificarea înțelegerii și consolidarea cunoștințelor.
- **Rezultat:** elevii au formulat idei sintetice, au conectat noile cunoștințe la experiențe anterioare și s-au autoevaluat.

VI. Concluzii și Așteptări în Urma Aplicării
Așteptări inainte de implementare:

- ***Dezvoltarea Competenței Digitale și a celei la nivelul disciplinei:***
- ***Consolidarea Cunoștințelor:***

Concluzie (Evaluare Post-implementare):

Așteptări înainte de implementare:

1. În ceea ce privește elevii

- Să fie **atenți și receptivi** la introducerea lecției.
- Să participe activ la discuții și să formuleze răspunsuri inițiale.
- Să fie capabili să **conecteze cunoștințele anterioare** cu tema lecției (ex.: personaje care caută dreptate).
- Să manifeste **curiozitate și interes** pentru analiza personajului Vitoria Lipan.

---

2. În ceea ce privește procesul didactic

- Să se poată aplica **metodele didactice planificate** (întrebări și răspunsuri, lucru în grup, activități creative).
- Să existe un **echilibru între activitățile frontale și cele interactive**.
- Să se respecte **timpul alocat pentru fiecare etapă** (introducere, prezentare, analiză, aplicare, concluzie).
- Să fie clar **ce competențe și obiective se urmăresc** (ex.: analizarea determinării unui personaj, exprimare coerentă, interpretare literară).

---

3. În ceea ce privește rezultatele anticipate

- Elevii să înțeleagă **tema centrală a romanului** și trăsăturile principale ale personajului.
- Să fie capabili să **argumenteze idei despre determinarea Vitoriei** folosind exemple din text.
- Să fie pregătiți pentru **exerciții de aplicare și evaluare** la sfârșitul lecției.

Concluzii post-implementare:

1. **Despre conținutul lecției**

- Elevii au înțeles **tema centrală a romanului** și au identificat momentele în care Vitoria își arată determinarea.
- S-a observat clar cum **tradițiile și credința influențează deciziile personajului**.

2. **Despre competențe dezvoltate**
   - Elevii au exersat **interpretarea textului literar**, **analiza caracterului** și **argumentarea ideilor**.
   - Abilitățile de **exprimare orală și scrisă** au fost stimulate prin discuții și redactarea paragrafelor proprii.
3. **Despre implicarea elevilor**
   - Majoritatea elevilor au participat activ, au formulat răspunsuri și și-au împărtășit opiniile.
   - Discuțiile în grup au favorizat **colaborarea și gândirea critică**.

Așteptări post-implementare:

1. **Consolidarea cunoștințelor**
   - Elevii să fie capabili să **identifice trăsături ale personajelor** și să le argumenteze prin exemple din text.
   - Să poată **face legătura între acțiunile personajului și valorile morale/tradițiile prezentate în roman**.
2. **Aplicarea în alte contexte**
   - Elevii să folosească experiența lecției pentru **analiza altor personaje literare** sau texte narative.
   - Să fie mai pregătiți pentru **teme de eseu sau comentarii literare**.
3. **Dezvoltarea competențelor generale**
   - Îmbunătățirea **gândirii critice, capacității de sinteză și exprimare clară**.
   - Pregătirea pentru **evaluări scrise și orale**, prin formarea unui mod structurat de abordare a textelor literare.